

_____:ne

_____ הכיתה ne:

האיש של הכלבה הלבנה שמעון ענתבי

לפניכם פרק מתוך ספר שלם על כלבי נחייה, המלווים את העיוורים ומסייעים להם. קראו את הסיפור.

יום אחד הוזמנתי להשתתף בכינוס ארצי של עיוורים שנערך בנתניה. הגעתי יחד עם הטר אל המלון שהכינוס התקיים בו. חיפשנו את החדר שהוקצה לנו... לפתע נעצרה הטר והחלה בהתרגשות רבה לרחוק את השטיח ואת הדלתות. היא רצה הנה והנה, ומשכה אותי אחריה. לבסוף נעצרה ליד דלתו של אחד החדרים שבקעו מתוכו נביחות סוערות של כלב. הטר כבר השתוללה, שרטה את הדלת והטילה את גופה עליה בניסיון לפתוח אותה. אולי קרה משהו בפנים, חשבתי. נקשתי ואחזתי בידית. זו נענתה והטר הרפה את הדלת פנימה. כלב קפץ עלי ועל הטר מתוך החדר, נובח, מלקק ומכשכש. שמעתי קול אומר: "מי זה?" והכרתי מיד. "דרור! איזבלה?" קראתי, איזו הפתעה נעימה!

איזבלה כבר לא הקשיבה לי. שתי הכלבות התגלגלו על הרצפה, חבוקות זו בזו ומייללות מרוב שמחה. הן החלו להשתולל, לרוץ מסביב, לקפוץ ולערוך תחרויות קפיצה על המיטות, כאילו הזכירו זו לזו את הימים בבית הספר לכלבי נחייה. חיפשתי את דרור כדי ללחוץ את ידו והתיישבתי על המיטה. "דרור, מה אתה אומר על הכלבות שלנו?" שאלתי. "הנה הן מצאו אחת את רעותה דרך הקירות והדלתות, גם לאחר שזמן כה רב לא נפגשו זו עם זו!" כל אחד מאתנו סיפר לחברו מה שעבר עליו מאז שובו ארצה עם כלבת נחייה. דרור סיפר:

"כל מה שקרה לי מאז שובי ארצה קשור באיזבלה. גיליתי פתאום שאני יכול ללכת לכל מקום שארצה בלי שאצטרך לחכות שמישהו ייקח אותי. איזבלה הובילה אותי. לפעמים היא אפילו הבינה בעצמה לאן אני רוצה להגיע. מספיק היה שאטול לירי את סל הקניות, והיא כבר הובילה אותי, ללא מלים, אל המכולת. לקחתי בידי את תיק הספרים, ואיזבלה ידעה שאנו הולכים למורה שלי. היא החזירה לי את ביטחוני בכבישים ואת הרצון לעשות דברים. כך סיימתי את לימודי באוניברסיטה וכך מצאתי לי עבודה. אתה יודע, אם איחרתי לקום היא העירה אותי והוציאה אותי מהמיטה, במושכה בשיניה את חולצתי או את מכנסי. אינני יודע, האם עשתה זאת מתוך אהבה ללימודים באוניברסיטה, או האם נזכרה באוכל שהיא מקבלת במזנון... והאם שמעת מה קרה לנו בדרך לעבודה?" המשיך דרור בהתלהבות.

"לא, לא שמעתי, ספר", השבתי, ודרור סיפר:

"אני עובד במפעל למוצרים אלקטרוניים באזור התעשייה של באר-שבע. אני נוסע בכל בוקר באוטובוס יחד עם איזבלה. ישנו נהג קבוע בקו זה והוא יודע איפה להוריד אותי. והנה, בוקר אחד לפני כחצי-שנה, עליתי לאוטובוס וגיליתי שיש נהג חדש. הסברתי לו לאן אני נוסע וביקשתי שיודיע לי מתי עלי לרדת."

"מאה אחוז, אין בעיות", אמר הנהג כביטחון. לאחר זמן מה שמעתי אותו אומר לי: 'בבקשה, הגענו. אתה יכול לרדת לאט. אתה הולך ימינה...'

"זה בסדר", הפסקתי אותו, 'אני מפיר את הדרך. אני הולך בה יום יום.' ירדנו מן האוטובוס והוריתי לאיזבלה ללכת ימינה, אבל במקום לצעוד קדימה היא התיישבה והחלה לנכות. אמרתי לה:

"מדוע את מרעישה כל-כך? את נובחת באנגלית ואיני מבין דבר. בואי נגיע קודם לעבודה ולאחר מכן תסבירי לי מה את רוצה."

"הלכנו ימינה, פנינו שמאלה והתקדמנו, אבל הדרך נראתה לי ללא סוף. רגלי השמאלית כאבה והרגשתי עייפות רבה. רק אז שמתי לב שאנו צועדים בתוך חל בשטח לא סלול."

"בואי נחזור למדרכה", אמרתי לאיזבלה. הפניתי אותה ימינה, הפניתי אותה שמאלה, ומדרכה אין - הכול חול. 'איפה אנחנו, איזבלה? לאן נעלם המפעל?' שאלתי את הכלבה בדאגה, כאילו ציפיתי ממנה לתשובה. אבל היא שוב ענתה לי באנגלית, כלומר בנביחות. מה היא אומרת? חשבתי בלבי. לבסוף החלטתי שאני מוכרח לנוח.

"השמש כבר להטה ויקדה והרגשתי צורך לנמנם. התיישבתי על החול,

שחררתי את איזבלה, כדי שתוכל למצוא לה איזה שיח בסביבה. איזבלה קיפצה מסביבי פעם ופעמיים, ושמעתי אותה מתרחקת. דהירתה וקול נשימתה נעלמו... חסר לי רק זאת, חשבתי, שהיא תישוש אותי עכשיו. קרני השמש המשיכו להכות בראשי, והרגשתי שאני שוקע בתרדמה. אינני יודע כמה זמן עבר, ולפתע הקפיץ אותי טרטור מנוע.

"מכוננית! חשבתי. האם יראו אותי? פשטתי את חולצתי ונפנפתי בה. רעש המנוע נשמע מתקרב ושוב מתרחק... מתקרב ושוב מתרחק. היא אינה נוסעת לכיוון זה, חשבתי כאכזבה. פתאום שמעתי רעש נוסף, רעש עמום, אבל בטרם הצלחתי לזהות את מקור הרעש הרגשתי ביצור המתנפל עלי, מפיל אותי ארצה ומכסה את פני בלקיקות. 'איזבלה!' קראתי מתקשה להאמין. 'למה עובת אותי, כלבה רעה? האם מצאת לך חבר טוב ממני?' עוד אני גוער בה ומלטף, גוער ומלטף, שמעתי חריקת מכוננית נעצרת וקולות הקוראים בהתרגשות: 'דרור! דרור! האם אתה בסדר?'

"אלה היו חברים מהעבודה ואתם היתה גם האחות מן המרפאה של המפעל. היא הושיטה לי משקה. 'שתה דרור! נראה שאתה סובל ממכת שמש.' "כשניסיתי לברר מאוחר יותר בעזרת חברי לעבודה את אשר קרה לי, הוברר לי שהנהג החדש לא הבין כנראה לאן אני רוצה להגיע והוריד אותנו תחנה אחת מוקדם מדי. איזבלה הבחינה בזאת וניסתה להסביר לי. היא ניסתה שלא לזוז מהתחנה, אבל אני מיהרתי לעבודה ולא השפלתי להבין את תגובתה. הנהג הוריד אותנו באזור בנייה, ומצאנו את עצמנו כשטח חולי. לאחר שישבתי לנוח ושחררתי את הכלבה, פתחה איזבלה בריצה אל הכביש הראשי, ומשם, לאחר שמצאה את הדרך, הגיעה עד המפעל. החברים כבר חשבו שאני חולה ושלא אבוא באותו יום למפעל, אולם לפתע קרא אחד מהם לחבריו: "הביטו! שם על הכביש רץ כלב שחור. האם אין זו איזבלה?"

"כולם הביטו החוצה ומישהו קרא:

"זאת היא! משהו קרה לדרור. בואו מהר."

"העבודה הופסקה, וכל העובדים רצו לשער המפעל. איזבלה רכזה שם, מתנשמת ומתקשה לנבוח. הם הרגיעו אותה, השקו אותה וכשהתאוששה החלה לנבוח, קפצה לפניהם ורצה אל הכביש, שם היא עצרה. היא שבה אליהם, נבחה ושוב רצה אל הכביש.

"הכלבה הזאת קוראת לנו לבוא אחריה, אמר אחד העובדים. 'בואו מהר אל המכוננית. ניסע אחריה.'

"חכו לי, אמרה האחות. 'אני באה אתכם לכל מקרה.'

"כשראתה איזבלה שהם נוסעים אחריה פתחה בדהירה והוכילה אותם אלי.
"אני זוכר שאמרו לנו בבית-הספר בארצות-הברית, שכלבי לפרדור משמשים
גם כלבי הצלה, אבל לא סיפרו לנו שאימנו את הכלבים שלנו לכך. בחיי!
לכלבים שלנו יש שכל רב."

"לא כמונו," התלוצצתי. "האם אתה זוכר איך הגעת לבית-הספר
בארצות-הברית, עצוב וקודר?"

"קודר? איך אוכל להיות היום קודר?" שאל פרור. "די שאיזבלה מרגישה שיש
לי מצב רוח רע, שאני שוכב ומנסה להתבודד, ומיד היא תופסת בשיניה את
חולצתי או את מכנסי ומכריחה אותי לקום ולשחק אֶתה או לצאת לטיול. ואז
היא עושה את הכול כרי לשעשע אותי ולשפר את מצב רוחי."

במשך כל הכינוס נקטו שתי הכלבות כל מיני תעלולים, כדי שפרדור ואני ניפגש,
והן תוכלנה להיות ביחד. יצאנו לטייל בהפסקות שבין ההרצאות. הן היו כה
מאושרות וצעדו צמודות זו לזו. השלמנו את אושרן בקניית מנת פלאפל לכל
אחת מהן. נזכרנו בסול שנהג לומר: "השחורה והלבנה! איזה צמד חמד!"
הכינוס תם ואנו שכנו הביתה. בלילה זה השמיעה הקטר תוך שינה נביחות
שמחה. ידעתי על מי היא חולמת.

(מתוך: "האיש של הכלבה הלבנה", מאת שמעון ענתכי,
הוצאת כתר 1983, עמודים 83-89).

א. העתיקו מן הסיפור את המילה הראשונה, המרמזת לקורא שהקטר היא כלבה ולא אדם.

01 _____

ב. העתיקו מן הסיפור משפט המגלה לנו בצורה ברורה וחד־משמעית שהקטר היא כלבה.

02 _____

ג. בסיפור מתארים את השמחה של שתי הכלבות כאשר הן נפגשו זו עם זו. כתבו 2-3 דוגמות לכך.

03 _____

ד. הסבירו: מדוע הכלבות השתוללו כך בפגישתן?

04 _____

ה. מה הכוונה בביטוי: "השחורה והלבנה! איזה צמד חמד!"

05 _____

ו. האם התנהגות הכלבות בפגישתן נראית לכם רגילה או מיוחדת?
הסבירו.

06

ז. ספרו על התנהגות שונה של כלבים בפגישה ביניהם.

07

ח. כותב הסיפור עיוור. אפילו שלא כתוב על כך בצורה מפורשת, מבינים זאת מן הכתוב.
הביאו לכך 2-3 הוכחות.

08

ט. כלבת נחייה נקראת כך, מפני שהיא:
(הקיפו במעגל את התשובה המתאימה).

1. מנחה ומלמדת את העיוור איך להתנהג ומה לעשות בכל מקום.
2. מנחה את העיוור ועוזרת לו ללכת למקומות שהוא רוצה להגיע.
3. נוחתת על המיטה, משתוללת מתוך שמחה ומתגלגלת על הרצפה.
4. נובחת ומייללת כדי להודיע לכולם איפה נמצא העיוור שתעה בדרך.

09

י. מהם התפקידים של כלבת נחייה, לפי הסיפור?

10

יא. 1. מה עשתה איזבלה כדי להציל את דרור, ומה אפשר ללמוד מכך עליה?

11

יב. 2. איזה תואר מתאים לאיזבלה: כלבת נחייה או כלבת הצלה? הסבירו את תשובתכם.

12

יג. 3. דמיינו: איזבלה, הכלבה של דרור, מספרת (מדברת בשפתנו) להטר על דרור ועל מעשה ההצלה. כתבו: מה היא מספרת ומה היא מדגישה?

15-13

יד. 4. מה תורם הכלב לעיוור ולהרגשתו, לפי הסיפור?

16

י.ד. הציעו שם אחר לסיפור.

17

ט.ו. השלימו לפי הסיפור:

1. בית הספר לכלבי נחיה היה ב _____

18

2. איזבלה היא מגזע הנקרא בשם: _____

19

3. הצבע של איזבלה _____

20

4. הצבע של הטר _____

21

טז. ציינו מה מצא חן בעיניכם בסיפור ומהם הדברים החדשים שהתגלו לכם בקריאה.

22

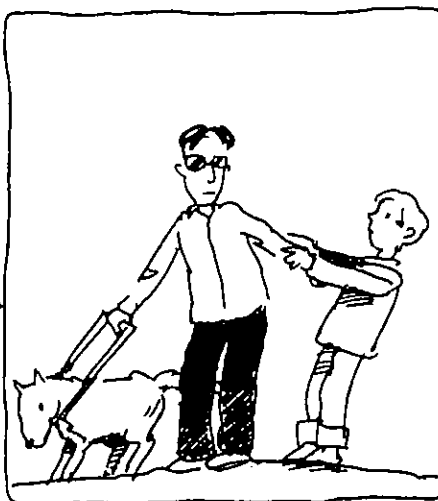
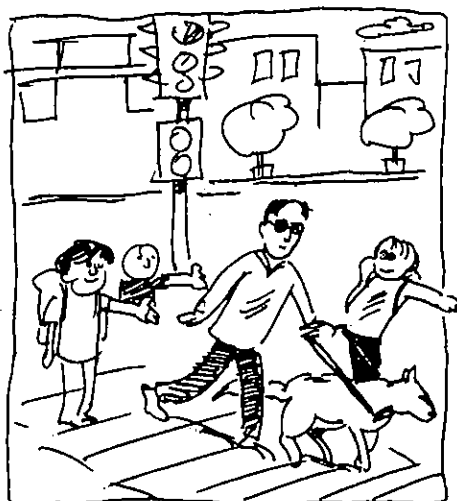
יז. כתבו את דעתכם: איך יש להתייחס לעיוור ולכלבו ההולכים ברחוב?
(היעזרו בציורים שבעמוד הבא).
1. מה מותר לעשות?

23

2. מה אסור לעשות?

24

יח. שערו: מה יקרה בהמשך הסיפור?

25

אנו ממליצים לכם לקרוא להנאתכם את הספר השלם.

02/02

האיש של הכלבה הלבנה

שיקולים בבחירת הטקסט:

בחרנו פרק אחד מתוך ספר הפותח צוהר להבנת עולמם של העיוורים, הנעזרים בכלבי נחייה מאומנים ומסורים. הכותב מספר בגוף ראשון על היחסים ההרדיים בין העיוור לבין כלבו ועל רגישותם ו"אנושיותם" של הכלבים. הנושא הלקוח מן החיים עשוי להעשיר את התלמידים בחוויה אנושית מיוחדת המזמינה נקיטת עמדה והבעה אישית.

01 א. העתיקו מן הסיפור את המילה הראשונה, המרמזת לקורא שהטר היא כלבה ולא אדם.

רמת חשיבה: גבוהה. נדרשת אבחנה בין הכתוב בטקסט במפורש לבין רמזים שיש להסיק מהם

מסקנות.

פריט בינוני.

דרגת קושי:

0 או 3

פירוט הציונים:

0 - לא סומן/לא נמצאה מילה מתאימה.

3 - סומן/נמצאה מילה מתאימה. (לרחרח)

02 ב. העתיקו מן הסיפור משפט המגלה לנו בצורה ברורה וחד-משמעית שהטר היא כלבה.

רמת חשיבה: גבוהה. נדרשת אבחנה בין הכתוב בטקסט במפורש לבין רמזים

שיש להסיק מהם מסקנות.

פריט קשה מאוד.

דרגת קושי:

0 או 3

פירוט הציונים:

0 - לא סומן/לא נמצא משפט מתאים.

3 - סומן/נמצא משפט מתאים. המשפט הנכון: "שתי הכלבות התגלגלו על

הרצפה חבוקות זו בזו ומייללות מרוב שמחה."

הערה: הילדים התקשו במציאת המשפט המפורש שהטר היא כלבה. ייתכן שהדבר נובע מן

העובדה שכפתיחה יש מספר רמזים ההולכים ומצטברים לגבי היות הטר כלבה. הילד

צובר מידע וכיטחון כידיעותיו ולכן כשהוא נדרש למצוא משפט מפורש, הוא משתמש

ברמזים. כדאי לדרג בכיתה בכונת המושגים: מפורש ובלתי מפורש ולהביא למודעות

התלמידים את התהליך המתרחש תוך כרי קריאה, כשאנחנו מפקים משמעות גם מן

הרמזים הבלתי מפורשים.

02/02

03 ג. בסיפור מתארים את השמחה של שתי הכלבות כאשר הן נפגשו זו עם זו. כתבו 2-3 דוגמות לכך.

רמת חשיבה: בסיסית. למרות שנדרשת הסקת מסקנות מסויימת לגבי השמחה מתוך הפעילויות של הכלבה.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0

0 - אין תשובה / ניתנה תשובה שאינה לעניין / טאוטולוגיה.

1 - הובאה רק דוגמה אחת.

3 - הובאו שתי דוגמות או יותר.

הערה: אם התלמידים ציטטו, או כתבו בלשונם - תשובתם קבילה.

04 ד. הסבירו: מדוע הכלבות השתוללו כך בפגישתן?

רמת חשיבה: גבוהה. לכאורה נדרש איתור פרטים בטקסט, אך למעשה, התלמידים צריכים לקשר | קישור סיבתי בין תופעות.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין/אין תשובה.

1 - ניתנה תשובה חלקית.

3 - ניתנה תשובה המצביעה על הבנה.

דוגמות לתשובות:

דוגמה	ציון
- כי הזכירו זו לזו את הימים בבית הספר לכלבי נחיה שהיו חברות טובות שם.	1
- כי הן למדו ביחד והכירו ואהבו זו את זו.	
- משום שהרבה זמן לא התראו.	3
- ...והם התנהגו כך כי הם התרגשו כשראו אחת את השניה אחרי הרבה זמן שלא נפגשו.	

הערה: כדאי לרזן עם התלמידים בעובדה שלמרות הזמן שעבר הצליחו הכלבות לזהות זו את זו מבעד לקירות מבלי לראות זו את זו. כאן לא דובר על נושא הגעגועים, אלא על כך שמרחק הזמן לא השפיע על הזיכרון של הכלבות.

02/02

05 ה. מה הכוונה בביטוי: "השחורה והלבנה! איזה צמד חמד!"

רמת חשיבה: גבוהה. נדרש ידע עולם יחד עם הבנת הביטוי על-פי הקשר.
דרגת קושי: פריט קשה.
פירוט הציונים: 3-0

- 0 - אין תשובה / ניתנה תשובה שאינה לעניין / טאוטולוגיה.
- 1 - ניתנה תשובה חלקית.
- 2 - ניתנה תשובה קונקרטיית.
- 3 - הביטוי הובן והוסבר.

דוגמות לתשובות:

דוגמה	ציון
- הכוונה בביטוי היא לשתי הכלבות הטר ואיזבלה.	0
- השחורה איזבלה הלבנה - הטר. הן היו כה מאושרות ביחד שקראו להן צמד חמד.	1
- זה אומר ששתיהן מיוחדות ודומות ושתיהן נהדרות, ביחד הן צמד מיוחד ונהדר.	2
- הכוונה היא שהכלבה הלבנה (הטר) והכלבה השחורה (איזבלה) היו חברות טובות.	2
- הכוונה שהטר היתה לבנה ואיזבלה שחורה, והן כל-כך שמחו לראות אחת את השניה, אז הן היו כל הזמן יחד והלכו צמוד צמוד.	2
- ...ששתי הכלבות כמו צמד חמד, הן מתאימות ביחד, הן אוהבות להיות ביחד כאילו היו זוג.	3
- למרות שהן שונות הן חברות טובות כמו ששני מינוסים שווים.	3

06 ו. האם התנהגות הכלכות בפגישתן נראית לכם רגילה או מיוחדת? הסבירו.

רמת חשיבה: גבוהה. נדרשת הסקת מסקנות והערכה.
דרגת קושי: פריט קשה.
פירוט הציונים: 3-0

- 0 - אין תשובה / ניתנה תשובה שאינה לעניין / טאוטולוגיה
- 1 - ניתנה תשובה חלקית
- 3 - הסבר מנומק היטב

דוגמות לתשובות:

דוגמה	ציון
- התנהגותם מיוחדת מאוד, כי הן פשוט עושות הכל מושלם והן מיוחדות	0

02/02

- ונהדרות בהתנהגות שלהן אחת עם השניה.
- התנהגות הכלבים נראית לי אחרת בגלל שהם עושים כל מיני דברים שלא כל הכלבים יכולים לעשות.
 - 1 - לדעתי קצת מיוחדת כי הם התנהגו ממש כמו בני אדם שלא מתראים הרבה זמן.
 - 3 - התנהגות הכלבים נראית לי מיוחדת למרות שאני יודעת שכלבים נקשרים אחד לשני בקלות, אך בסיפור הכלבות זיהו אחת את השניה אפילו אחרי זמן רב ודרך דלתות.
 - 3 - התנהגות הכלבות נראית מיוחדת כי לא כל כלבה תמצא את רעותה דרך קירות ודלתות.

הערה: צפוי שתשובות התלמידים יהיו קשורות לידע העולם שלהם ויבטאו השלכת יחסים ורגשות של בני אדם על הכלבים. בהתחשב בכך, כל פרשנות מנומקת ומעוגנת בטקסט תתקבל.

07 ז. ספרו על התנהגות שונה של כלבים בפגישה ביניהם.

רמת חשיבה: ידע עולם.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 0 או 3

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין/נרשם המשך לסיפור על הכלבה הלבנה.
- 3 - ניתנה תשובה מהנסיון או מהדמיון, או מידע עולם על התנהגות שונה.

08 ח. כותב הסיפור עיוור. אפילו שלא כתוב על כך בצורה מפורשת, מבינים זאת מן הכתוב. הביאו לכך 2-3 הוכחות.

רמת חשיבה: גבוהה. נדרשת הסקת מסקנות מתוך רמזים בטקסט.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 0-3

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין/אינן תשובה/ הובאו דוגמות על דרור.
- 1 - הובאה דוגמה עניינית אחת (או אחת בלבד או אחת מתוך שתיים).
- 3 - הובאו שתי דוגמות ענייניות.

02/02

דוגמות לתשובות:

דוגמה	ציון
- א. חיפשתי את דרור כדי ללחוץ את ידו. ב. רק אז שמתי לב שאנחנו צועדים בתוך חול.	3
- א. יום אחד הוזמנתי להשתתף בכינוס ארצי של עיוורים. ב. שמעתי קול אומר: "מי זה" והכרתי מיד. דרור ואיזבלה!	3

הערה: כדאי לשים לב שחלק מן התלמידים כותבים על דרור, שגם הוא עוור, אך אינו המספר.

09 ט. כלבת נחיייה נקראת כך מפני שהיא: (הקיפו במעגל את התשובה המתאימה).

בסיסית. הפריט דורש ידע עולם והכנת צירוף המילים כהקשר. פריט בינוני.	רמת חשיבה:
0 או 3	דרגת קושי:
0 - ניתנה תשובה שגויה. 3 - התשובה הנכונה: "מנחה את העוור ועוזרת לו ללכת למקומות שהוא רוצה. להגיע."	פירוט הציונים:

10 י. מהם התפקידים של כלבת נחיייה, לפי הסיפור?

גבוהה. נדרשת אינטגרציה של הכתוב בסיפור. פריט בינוני.	רמת חשיבה:
3-0	דרגת קושי:
0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין. 1 - נרשם תפקיד אחד. 2 - ניתן פירוט של שני תפקידים/ניתנה תשובה קונקרטיית. 3 - נעשתה הכללה של שני תפקידים או יותר משני תפקידים.	פירוט הציונים:

דוגמות לתשובות:

דוגמה	ציון
- להדריך את העיוור לאן ללכת ולהוביל אותו ממקום למקום. - הכלבה תורמת שהיא משפרת את מצב הרוח מקורר למאוד שמח.	1
- לעזור לעיוור להגיע למקומות שונים וגם קצת לשעשע אותו ולהיות לו לחברה.	2

02/02

- 3 - לעזור לאיש עיוור ולתת לו ביטחון.
- לעזור לבן אדם להגיע לאן שהוא רוצה, לעזור לו בעת צרה וגם קצת לשעשע אותו.
- הכלבה עוזרת לעיוור להתמודד עם הקשיים ומשתדלת לשפר את הרגשתו של העיוור.
- תורמת רצון לחיות ומצילה את העיוור מצרות.

11 יא.1. מה עשתה איזבלה כדי להציל את ררור, ומה אפשר ללמוד מכך עליה?

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הבנת האירוע והסקת מסקנות.

דרגת קושי: פריט קל.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - אין תשובה/ניתנה תשובה שאינה לעניין.
1 - ניתן פרוט המעשים ללא הסבר מה ניתן ללמוד מכך, או ניתן הסבר שגוי.
3 - ניתן פרוט המעשים עם הסבר מה ניתן ללמוד מכך על איזבלה.

12 2. איזה תואר מתאים לאיזבלה: כלבת נחיייה או כלבת הצלה? הסבירו את תשובתכם.

רמת חשיבה: גבוהה. נדרשת הסקת מסקנות, ידע עולם ואינטגרציה של המידע.

דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 0 או 3

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין/נרשם רק תואר.
3 - ניתן הסבר מנומק היטב (גם אם כתב רק נחיייה או רק הצלה).

הערה: פריטים יא 1 ו-יא2 תוקפים את הנושא מכוונים שונים. המורה יכול להתאים את הפריטים לתלמידים לפי יכולתם, או לאפשר לתלמידים לבחור בין שני הפריטים.

15-13 יב. דמיינו: איזבלה, הכלבה של דרור, מספרת (מדברת בשפתנו) להטר על דרור ועל מעשה ההצלה. כתבו: מה היא מספרת ומה היא מדגישה?

רמת חשיבה
למטלת הבעה:
דרגות קושי:
פירוט הציונים:

בסיסית. משימת הבעה המעוגנת בטקסט.
 מבנה, לשון וסגנון: רכיבים קשים; תוכן-בהירות רעיון: רכיב בינוני;
 בהתאם לקריטריונים של הבעה.

אמות מידה לצינון מטלת הבעה

ציון	מבנה	לשון וסגנון	תוכן - בהירות רעיון
טווח ציונים	3-0	3-0	3-0
פירוט הציונים	0 - חוסר סדר; אין משפטי פתיחה; אין אירוע מרכזי; אין משפטי סיום. 1 - מבנה דחוק 3 - מבנה מצויין הכולל את כל המרכיבים שלעיל.	0 - אין אחידות לשונית וסגנונית; אין הבדלים בין לשון דיבור לבין לשון כתב; קפיצות מלשון עבר ללשון הווה; מעבר מדיבור ישיר לדיבור עקיף. 1 - סגנון סביר 3 - סגנון מעולה הכולל את כל המרכיבים שלעיל.	0 - אין בהירות בכוונת הכותב; אין סדר וארגון כמשפטים וברעיונות; משפטים לא הגיוניים, הכתוב אינו מעניין. 1 - תוכן סביר 3 - הכתוב הוא מעניין, מקורי וכולל את כל המרכיבים שלעיל.

דוגמה לצינון: 0 - "שזאת כלבה מצויינת וטובה." סגנון: 0. תוכן: 0. מבנה: 0.

16 יג. מה תורם הכלב לעוור ולהרגשתו, לפי הסיפור?

רמת חשיבה:
דרגת קושי:
פירוט הציונים:

גבוהה. נדרשת הסקת מסקנות.
 פריט חדש שלא עבר ניסוי.
 3-0
 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין/אין תשובה.

02/02

- 1 - ניתנה תשובה לא בהירה או דחוקה.
- 2 - ניתנה תשובה קונקרטיית או חלקית.
- 3 - ניתנה תשובה מלאה הכוללת הסקת מסקנות.

17 טו. הציעו שם אחר לסיפור.

רמת חשיבה: גבוהה. הפריט דורש הכללה.

דרגת קושי: פריט קשה.

פירוט הציונים: 3-0

- 0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין/נעשתה הכללת יתר/אין תשובה.
- 1 - ניתן ניסוח דחוק.
- 2 - הועלה רעיון מקובל, אך לא מקורי.
- 3 - הועלה רעיון מקובל ומקורי.

דוגמות לתשובות:

דוגמה	ציון
- הכלב חברו הטוב של האדם.	0
- איזבלה.	1
- כלבי הנחייה הטר ואיזבלה.	
- עזרה מושלמת.	
- כלבת ההצלה של דרור.	2
- כלב שעוזר לעיוור.	
- גם כלבת הצלה.	3
- סיפור על האיש העיוור והכלבה השחורה.	
- איזבלה הגיבורה.	

טו. השלימו לפי הסיפור:

18 טז. 1. בית הספר לכלבי נחייה היה ב _____.

19 טז. 2. איזבלה היא מגזע הנקרא בשם _____.

02/02

20 3. הצבע של איובלה _____.

21 4. הצבע של הטר _____.

- רמת חשיבה:** בסיסית. נדרש איתור פרטים בטקסט.
דרגת קושי: פריטים 18-19 בינוניים פריטים 20-21 משוכתבים.
פירוט הציונים: 0 או 3 לגבי כל אחד מן הפריטים.
0 - ניתנה תשובה שגויה.
3 - ניתנה תשובה נכונה. התשובות הנכונות לפי סדר הפריטים הן: אמריקה, לכרדור; שחורה, לבנה.

22 טו. ציינו מה מצא חן בעיניכם בסיפור ומהם הדברים החדשים שהתגלו לכם בקריאה.

- רמת חשיבה:** גבוהה. נדרשת הסקת מסקנות, רפלקציה וביקורת.
דרגת קושי: פריט בינוני.
פירוט הציונים: 3-0
0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין/אין תשובה/טאוטולוגיה.
1 - היתה התייחסות רק לחלק אחד של השאלה (או מדוע מצא חן, או דברים חדשים שהתגלו).
3 - היתה התייחסות לשני המימדים.

23 יז. כתבו את דעתכם: איך יש להתייחס לעיוור ולכלבו ההולכים כרחוק? (העזרו בציורים).
1. מה מותר לעשות?

- רמת חשיבה:** גבוהה. נדרשת העברה ויישום של המסופר בסיפור למצבים מהחיים ושילוב של ידע עולם.
דרגת קושי: פריט בינוני.
פירוט הציונים: 3-0
0 - ניתנה תשובה שגויה/אין תשובה.
1 - היתה התייחסות אחת.
3 - היו שתי התייחסויות ויותר.

02/02

24 .2 מה אסור לעשות?

רמת חשיבה: גבוהה. נדרשת העברה ויישום של המסופר בסיפור למצבי חיים ושילוב של ידע עולם.

דרגת קושי: פריט קל.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שגויה/אין תשובה.

1 - היתה התייחסות אחת.

3₁ - היו שתי התייחסויות ויותר.

הערות: 1. ההתייחסויות יכולות להיות מתוך הציורים וגם מתוך ידע העולם של התלמיד.
2. כדאי לרזן בכיתה על תצורות שונות של ניסוח הוראות כמו: עשה/אל תעשה, צריכים, יש/אין, רצוי, כדאי, אסור/מותר וכד'.

25 יח. שערו מה יקרה בהמשך הסיפור?

רמת חשיבה: גבוהה. נדרש חיזוי אירועים לפי קטע הסיפור שקראו וכתיבה דמיונית ויצירתית.
דרגת קושי: פריט בינוני.

פירוט הציונים: 3-0

0 - ניתנה תשובה שאינה לעניין/אין תשובה.

1 - ניתנה תשובה דלה ודחוקה.

2 - ניתנה תשובה עניינית, אך ללא דמיון ויצירתיות.

3 - ניתנה תשובה עניינית הכוללת מרכיב של דמיון ויצירתיות.

